

îndrăzni să se ridice cu gîndul pînă la vrednicia episcopală! Au doară pentru faptul că a trăit de la început în Biserică, pentru care a dus multe lupte și pentru că s-a aflat în multe și mari primejdii din cauza credinței creștine? Desigur nu!

14. Ceea ce l-a făcut pe el să creadă astfel de lucruri a fost Satana care s-a sălășluit în el și care a pus stăpînire pe el destul de îndelungat. A fost ajutat și de exorciști²⁰⁷ atunci cînd a căzut într-o boală grea, încît ai fi putut crede că-i pe moarte, de aceea crezîndu-se că nu mai scapă cu viață i-au administrat slujba botezului²⁰⁸ tocmai în patul pe care era culcat²⁰⁹ și l-au săvîrșit numai prin stropire, dacă peste tot se poate spune că un astfel de om l-a putut primi.

15. Totuși, după ce a scăpat de boală, el n-a mai fost făcut părtaș și la celelalte daruri despre care ne vorbesc prescripțiile Bisericii, în frunte cu miruirea sau pecetluirea de către episcop. Or, dacă n-a mai primit nimic din toate acestea, cum ar fi primit el pe Duhul Sfînt?»

16. Iar mai încolo se adaugă și acestea: «Din lașitate și din dorința de a scăpa cu viață, în timpul persecuției el a tăgăduit că ar fi preot. E drept că a fost rugat în grabă de către diaconi să iasă din căsuța în care se ascunsese el însuși, ca să vină în ajutorul fraților, așa cum se aștepta de la un preot ca să stea alături de credincioșii aflați în primejdii și să-i întărească, dar el a stat atît de departe de rugămintele diaconilor încît a plecat supărat și nici n-a vrut să știe de ei; mai mult, a declarat că nici nu mai vrea să fie mai mult preot căci a îndrăgît o altfel de filosofie»²¹⁰.

17. Mai departe, Corneliu continuă în felul următor: «Așadar acest bărbat deosebit a părăsit Biserica lui Dumnezeu, în care, ca unul care a crezut, a fost învrednicit să fie cinstit cu darul preoției prin harul episcopului care-și pusese mîinile peste el, ridicîndu-l în rîndul preoților cu toate că tot clerul și mulți mireni încercaseră să se împotrivescă episcopului pe motiv că nu era îngăduit ca unul care primise botezul clinic numai prin stropire, așa cum a fost cazul cu Novatus, să fie înălțat la vreo vrednicie preoțească oarecare²¹¹. Totuși episcopul ceruse să i se îngăduie să hirotonească și în astfel de condiții numai pe acest bărbat»²¹².

207. Personal auxiliar care ajuta la primirea catehumenilor în Biserică prin lepădarea lor de satana și unirea cu Hristos, împreună cu semnul întreit al sfîntei cruci.

208. Botezul se administra prin scufundare (βαπτίζω) cf. can 49-50 apostolic.

209. Clericii botezați ca «clinici» (bolnavi) numai prin stropire erau scoși din preoție.

210. Novațian era ascet și credea că poate socoti asceza mai de preț decît administrația unui preot, de aceea n-a părăsit casa. Epistolele 30 și 36 din corespondența cu Ciprian arată că părerile lui despre preoție sînt mult mai înalte decît s-ar fi crezut. Novațian nu voia să săvîrșească nici o slujbă clericală. Corneliu îl acuză că a fugit și în persecuție.

211. Pe atunci nimeni nu putea fi hirotonit preot fără consimțămîntul clerului și poporului, dovadă exclamarea «vrednic este!»

212. E interesant că nici sfîntul Ciprian, nici papa Sixt autorul tratatului *Către Novațian* (deși amîndoi erau adversari hotărîți ai lui Novațian), nu spun nici un cuvînt față de acuzele aduse de papa Corneliu (G. Bardy, *o.c.* p. 158).